

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

ÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
86Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 ÁPRILIS HÓ 11
SZOMBATElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1½ Dinár

ROVÁS

Jaj a rikkancsoknak! A most készülő sajtótörvény tervezetének egyik rendelkezése maximálisan egy évi fogházzal sújtja azt az újságíró, aki rágalmazás egy meghatározott esetét követi el. Ha például leírja, hogy „X. Y. lopott” és ha ezt az éppen nem szokatlan címet egy rikkancs hangosan kiabálja az utcán, három évi fogházzal sújtható. Már most kíváncsiak volnánk tudni, hogy kinek van nagyobb nyilvánossága? A lapnak, vagy pedig a rikkancsoknak?

Csőnd a belpolitikában. Amióta Rádics Pavle másodszor volt kihallgatáson Őfelségénél, a belpolitikai élet minden vihára elsimult, s nyomát se érezni annak a feszültségnek, amelyből éveken keresztül táplálkoztak a pártok. Vajon mit fognak csinálni legnagyobb pártjaink, ha nem lehet veszekedni?

Hazafias felbuzdulás. A novisadi királyi törvényszék büntetőtanácsa tegnap egy feleséggylilkos bűnügyét tárgyalta, aki egészen váratlanul terhelő vallomást tett a kulai szolgabíró ellen, aki kijelentése szerint arra buzdította, hogy verje szét — többedmagával természetesen — dr. Krafft népgyűlését. Nem tudjuk, hogy a gyilkos milyen mértékben szerepelt az ismeretes atrocitások körül, az azonban furcsa, hogy egynémely hazafiasnak nevezett felbuzdulásból elkövetett merényletre csak olyanok kaphatók, akik különben is magukban hordják a gyilkosság ösztönének csiráját.

Csak Pribicevics cáfol. Abban a nyugalmas hangulatban, amelyet az ország két legnagyobb pártja közötti béke lehetősége teremtet meg, csak Pribicevics lapja elégedetlenkedik. A „Recs” semmiféleképpen sincs megelégedve az események alakulásával, s egész nyíltan foglal állást a kötetlen paktummal szemben. Vannak, akik nem értik Pribicevics aggodalmait, amelyek pedig elég alaposak. Ha megteremtik a radikálispart és a horvát parasztpárt együttműködésének lehetőségét, egyszerre feleslegessé válik Pribicevics ur minden intrazigenciájával együtt, s belátható időn belül nem juthatna megégyeszer miniszteri székbe. Ezért a lárna a „Recs” környékén, avagy, hogy népiesen fejezzük ki magunkat: Itt van a kutya eltemetve...

Ami nem lehet áthidalni. Azt mondják, hogy mindent lehet, csak akarni kell. Még áthidalni is lehet mindent. Olyan ellentéteket, amelyekről ezt senki sem gondolná, át lehet hidalni. Pasiccsal ki lehet békíteni Rádicsal, Pribicevicsot a magyar párttal, Cankovot a kommunistákkal, Trotskijt Ludendorffal, Mussolinit Nittivel, és egytől egytől lehet hidalni kerek e világon mindent, csak egyet nem: a novisadi új hidat. Ez egy olyan valami, amely teljességgel áthidalhatatlan...

Nagypéntek a színházban. A novisadi nemzeti színház nagypénteken este mutatta be a „Vén bakkancsok és fia a huszár”-t, amely, mint művészi esemény, ugyanis, mint a kereszténység nagy ünnepe iránt kifejezésre jutó figyelmesség fölöttébb alkalmas arra, hogy a kiffűnő és tapintatos igazgató iránt ehelyütt is kifejezésre juttassuk elismerésünket. A város huszazer katolikusa mégis inzultusnak tekintti a tegnapi előadást, s hinni meri, hogy valami módon elégtételt szolgáltatnak neki...

Husvét után kezdődnek a tárgyalások

a radikálisok és a horvát parasztpárt között

Beograd. Az a néhány politikus, aki még a fővárosban tartózkodik, főleg a radikálisoknak a Frank-párttal szülő megegyezéséről tárgyal. Ma már kétségtelen tény az, hogy ennek a hírnek semmi alapja sincsen, nem lehet azonban tudni, hogy honnan eredt tulajdonképpen ez a hír. A radikálisok azt hiszik, hogy ezt olyan személy terjesztette, aki meg akarja akadályozni a radikális pártnak a Rádicspárttal való megegyezését. Ezért sokan Spaijakovics Miroszláv párisi követet tartják a hír eredetének.

A radikálisok egyébként mindent megtesznek, hogy egyengessék a horvát parasztpárttal való tárgyalás útját. A hétszemélyes tábla határozata dr. Macsek Vlatko és társainak fogvartásáról, a kormány utolsó intézkedése rádicsék ellen és tulajdonképpen csak a kormány eddigi politikájának az igazolását célozza.

Képviselői körökben bizonyosra veszik, hogy a husvétünnep után Rádics Pavlet és Lorkovicsot kihallgatáson fogadják Őfelsége és ezután indulnak meg azok a tárgyalások a radikálisok és rádicsék között, amelyek hivatalosan lesznek a horvát kérdést véglegesen rendezni.

A politikai élet

Tegnap sem történt semmilyen jelentősebb politikai esemény, hiszen nemcsak a parlament, hanem a kormány tagjainak nagy része is távol van a fővárostól. Pasiccs miniszterelnök tegnap délelőtt szakkérdésekről tárgyalta Maximovics Bozsa és Miletics Krszta miniszterekkel. Délután rövid konferencia volt a miniszterelnökségen, melyen szintén szakkérdésekről tárgyaltak.

A királyi család

Mária királyné ma érkezik vissza Romániából, a király pedig Topoláról. A királyi család néhány napig Beogradban marad, azután pedig liidzse fürdőre utaznak, ahol a gör. kel. Husvétot fogják eltölteni.

Hindenburg jelölése után

Az angol sajtó a jelölésről

Berlin. Hindenburg jelölése a német sajtóban nagy visszhangot keltett. A német néppárt, amely ellenezte Hindenburg jelölését, most szintén melléje állott.

A Die Zeit, Stresemann lapja, ma ugyan fentartja mindazokat a kifogásokat, melyeket Hindenburg jelölése ellen felhozott, de kiemeli, hogy Hindenburg tiszta és mindenütt becsült egyéniség, olyan ember, akit nyugodtan lehet a politika küzdőterére állítani. A lap kijelenti továbbá, hogy helyesebb lett volna a második választási fordulónál is Jarrest kandidálni. Miután azonban a jelölés már megtörtént, a német néppárt mindent el fog követni, hogy támogassa Hindenburgot.

A centrum lapja, a Germania, Hindenburg jelölésével kapcsolatban azt írja, hogy ez a jelölés tulajdonképpen végső kísérlet Marx győzelmének megállítására és az öreg tábornagyot minden eszközzel kényszerítették arra, hogy ezt a szerepet vállalja. Hindenburgnak szintén az az érzése, hogy egyáltalán nincsenek meg benne azok az előfeltételek, amelyek az elnöki szék betöltéséhez szükségesek. Hindenburg eddig egyáltalán nem foglalkozott politikával, és teljesen visszavonultan élt. Most azután az a veszély fenyegeti, hogy környezetével a politikai surlódások közben ellentétbe kerül. Azt írja továbbá a Germania, hogy Stresemann még tegnap reggel távirati uton fordult Hindenburghoz, hogy őt a jelölésről való visszalépésre bírja. Ugy látszik, Stresemann, aki teljesen tisztában van Hindenburg jelölésének külpolitikai hatásával, mindent elkövetett, hogy ezt megakadályozza. Hindenburg jelölését a külföld a német militarizmus újra való feléledése jelének fogja tekinteni. A bizalmatlanság, melyől Németország annyit szenvedett, ismét visszatér abban a percben, amikor Hindenburgot jelölik. A centrum lapja így fejezi be cikkét:

„Hindenburgot április huszonhatodikán nem fogják megválasztani. Nagyon sajnálatos, hogy ez a szimpátiikus ember, ez a tiszteletreméltó öreg tábornok, vállalta ezt a szerepet és hogy ezáltal a jobboldali pártok őt ilyen csufos vereségnek teszik ki. A felelősség ezért azokat terheli, akik nem tisztelték a

nyolcvan éves aggastyán pihenési szükségletét és belevittek ebbe a játékba, csak azért, hogy a szavazatok hálszásszassanak.”

A Vorwärts azt írja, hogy a jobboldali pártok akciója visszafelé fog elszűlni, mert hiszen a szociáldemokraták, hogy ezt a veszélyt megakadályozzák, az utolsó szálig le fognak szavazni Marxra. Április huszonhatodikán el kell háritani ezt a veszedelmet Németországról és egyszersmind el kell úzni a mostani kormányt is.

A B. Z. am Mittag londoni jelentést közöl a német választásokkal kapcsolatban. Eszerint Angliában egyenesen fölháborodtak Hindenburg jelölése miatt. Angol vélemény szerint Németország elvesztette a biztonsági szerződésre vonatkozó javaslatával szerzett morális hatás háromnegyed részét. A sajtó ismét a német kétszínűségről és háborus előkészületekről ír. Különösen Chamberlain háborodott nagyon föl Hindenburg jelölése miatt, mert hiszen az angol külügyminiszter mindenkor exponálta magát a német javaslatok mellett és így most úgy érzi, hogy Hindenburg jelölésével őt felültették. A németellenes londoni lapok Hindenburgnak egy meghamisított beszédét közlik, amelyben ez a régi győztes porosz háborus szellemről beszélt. A Times azt írja, hogy Hindenburg jelölése Tirpitz befolyása alatt jött létre és az a célja, hogy Németországban a monarchista reakció újból visszaálltassék. A Daily Mail szerint Hindenburg csak az excsászárt képviselője és megválasztása az első lépés volna a Hohenzollernek visszatéréséhez. A Daily Herald, a munkáspárt lapja, azt hiszi, hogy Hindenburg nem marad az egész periódus alatt köztársasági elnök, mert még mielőtt betöltene elnöki tisztségét, a monarchista reakció fog győzni és vissza fogják állítani a Hohenzollernek uralmát.

A francia lapok is a felháborodás hangján írják Hindenburg jelöléséről, aminek súlyos következményei lesznek. Különösen a kormány sajtója jut-tatja kifejezésre elégedetlenségét, mert Hindenburg jelölése kellemetlen helyzetbe hozza a németekkel szemben mindig engedékenységet tanúsított Herriot kormányt.

Bűnvádi feljelentést

adott be a német párt a választási visszaélések miatt

Beckskerek. A választások alatt különösen a bántási német falvak lakossága érezte nagyon a felelőtlen elemek kilengéseit. A választókat megfélemlítették, fenyegetésekkel és furkóbotok alakjában megnyilvánuló argumentumokkal riasztották el az urnától, a bizalmiférfiakat elkergették az urnák mellől és egyes helyeken kordont vontak a választási helyiség körül, amely kordonon csak az igazoltan „megbízhatók” juthattak keresztül.

Mint most Beckskerekéről jelentik, dr. Neuner Vilmos németpárti nemzetgyűlési képviselő csütörtökön pontos adatokkal, okmányokkal, jegyzőkönyvekkel és sokezer aláírással alátámasztott feljelentést adott be a beckskerei törvényszéken és a bűnvádi eljárás megindítását kéri mindazok ellen, akik a törvényszék területén a választók ellen törvénybe ütköző erőszakosságokat követtek el.

A bűnvádi feljelentés igen sok hivatalos személy ellen is irányul, akiket azzal vádol dr. Neuner Vilmos, hogy hatósági segédletet nyújtottak a felelőtlen elemeknek.

Dr. Neuner Vilmos tegnap Kikindára utazott és a kikindai törvényszéken is be fog adni bűnvádi feljelentést azok ellen, akik a német lakosság megfélemlítésében résztvettek.

Új magyar lap Szuboticán

„A Munka” címmel Szuboticán ma jelent meg egy rendkívül jól szerkesztett, s a kiscgazdák, földmivesek és kisiparosok érdekeit szolgáló hetilap első száma. Tartalmából a következő címeiket közöljük: Tanulj, hogy boldogulj, — Husvétü harangszó — A buza áralakulása a múlt év október hó óta — Gyakorlati méhészet — Mintavásárok — Többtermelés a kiscgazdaságban — Neveljünk fajbaromfit — Egyről másról — A föld és a törvény — Szépek-e a Vajdaság városai — Ipari rovat — Egészség. stb. A lapot Szentiványi Dezső és Tóth Béla szerkesztik. Megrendelhető Szuboticán Ciril, Metod tér 6. sz. alatt. Előfizetési ára egy évre 60 d.

A bíróról szóló törvény

A bíróságok és ügyészségek átszervezéséről szóló törvényjavaslat látszik annak az Achilles saroknak, amelyet, mint a kormány legsebezhetőbb pontját fogja az ellenzék támadni. A bírák áthelyezési tilalmát akarja ez a rendelkezés egy évre felfüggeszteni. Azonkívül helyi sérelmek egész sorozata fog tápot adni az ellenzék támadásának, mert a javaslat 13. és 104. pontja szerint megszüntetnék a felsőbbbíróságok nagy részét és ugynevezett kerületi bíróságok a Vajdaságban csak Novisadon, Szuboticán, Szomborban, Kikindán, Vel. Beckskereken és Pancsevön lesznek, ellenben a javaslat szerint a Muraköz a Vajdasághoz fog tartozni, tehát a muraközi közönség minden peres ügyében négy napos utat Szomborba lesz kénytelen utazni.

Megszűnik a beogradi semmitőszék, a novisadi és egyéb felsőbbbíróságok helyébe egy Zagrebban felállítandó legfelsőbb bíróság lépne.

London védelme

Az angol légügyi minisztérium elhatározta, hogy London körül ugynevezett légi védelmi állomásokat fog létesíteni esetleges repülőátmadások elhárítására.

Felebbezés az Istenhez

A törvényszéken ma nem volt különösebb érdekességű per. Először egy törpödött piaci kofának az ügyét tárgyalta a tanács, akinek sátrából annak idején egy pakli Piatnik-kártyát lopott el tojáskereskedő barátja. A lopás természetesen egy igen súlyos czuszus bűntudással, mert hiszen kofaasszonyunk, ha rosszul ment az üzlet, ezzel rakta ki magának a „szerencsét a házhoz”. A tanácselnök előtt nagy garral a tanács elnöke panaszát, minimum öt évi fegyházat kért társnője fejére, aki profán kezekkel ily módon fosztotta meg öt egyetlen boldogulási lehetőségétől. A bíróság az öt évi fegyház helyett súlyos dorgálásban részesítette a Piatnik-kártyák elűntetőjét, ezenfelül még azt is megígérte a pergőszáju felperesnek, hogy ha lesz hasonló panasz, hát csak szoljon a bíróságnak, mert abban az esetben az illető örvendhet, ha életfogytiglani fegyházat kap.

Ezután juhszagu parasztok állottak a tanácselnök elé, az oldalukat zsiros marhatarisznya verte, hatalmas bakancsaik rémesen recsegték, amint ideoda topogva elmondották nagy panaszukat. Juhpásztorok voltak mindannyian. Vasárnaponként beláttak a faluba, hogy egy-egy csárdást eljárhassanak a kemény deréku paraszt-menyecskékkel. A lányoknak ugylátszik tetszett az ő hatalmas termétek, mert sok szép barna szem kacsingalott feljűk. Hát ezt bizony lelkére vette egy falusi legény és hogy rajtuk megbosszolja magát, éjszaka két juhnak levágta mint a két fűlét, hadi teremtse össze őket gazdájuk. A bűnös legény megriadva ült a vádlottak padján, mert legalább is azt hitte, hogy most az ő fűlét fogják lenyisszanteni. Két heti fegyházat kapott. Azonkívül meg kellett fizesse a két juh árát, aminek fejében természetesen övé lett a két fűletlen jószág.

A vádlottak padjára a szuronyos ör végül egy rabruhás férfit kísért. Az embersem megszokta hogy a szürke ruhájú rabról a szemébe nézve, de a szemébe nézve tekintetű arcot lásson. A cellák közhálói között a rab nem ér rá arra, hogy fizikai kinézése felől gondolkodhassék. Állandóan a per menete tartja kifizetve lelke hurjait, amelyeken fekete kézzel játszik a sivar éjszaka.

A mi rabunk, akit az előbb említettünk, feltűnően vidám ember benyomását tette. Kövérkés arca hóhérré volt borotválva, haját gondosan kente meg brillantinnal, szeméből bizalom és törhetetlen energia sugárzott ki. A gumilabda-emberek közé tartozhatott, akiket a sors hiába vet egyik szélsőségből a másik szélsőségre, mert sohasem vesztik el egyensúlyukat.

Az elnök ránézett és megszólalt: — Kulcs Béla magát azért idéztetem be, hogy felolvassam a kuria megérkezett végzését. Maga többszörös lopás bűntudattal volt vádolva. Ezért a törvényszék két évi börtönre ítélte. Felebbezés folytán a Táblához került, ottan is helyben hagyták az ítéletet. Maga ekkor felfolyamodott a Kuriához. A Kuria mostan döntött.

Az elnök kis szünetet tart. A rabnak arcán öröm villan keresztül. Látszik rajta, hogy feltétlenül bizik a kuria humánus bíróságán s fogadást merne tenni, hogy ezt a két évi börtönt két-hónapi fegyházra szállították le. Mert az nem lehetséges, hogy ő, Kulcs Béla, két évig üljön penészes börtönben. Az elnök folytatja:

— Ma érkezett le az ítélet. Eszerint a kuria helybenhagyta a két évi börtönt.

Kulcs Béla kissé hátra tántorodik. Arca szürke lesz a meglepetéstől. Csak azt nem mondja, hogy „hát ez igazán nem szép a kuriától.” Kicsit hebeg:

— Két... évi... börtön... aztán hirtelen ruganyos lesz: — Méltóságos elnök ur, megfelebbezem!

A bírák mosolyognak:

— Hová?

A vádlott gondolkodva vakarja a fejét:

— Hát már sehová sem lehet felebbezni?

— Legfeljebb az Istenhez — mondja egyik bír.

A vádlott gömbölyű kis arca elkomolyodik. Szinte fölényesen beszél:

— Hát higgye meg nagyságos bírur, hogy ha lehetne felebbezni az istenhez, hát ottan olyan tisztára mosnám

magamat, mint a ma született gyermek. Mélyen meghajolt s gögösen lépkedett végig a folyosón a szuronyos ör előtt. Látszott rajta, hogy saját bűnöségét mártírnak tekinti, melyet csak az Isten tudna rehabilitálni, de hát... Ez a Kulcs Béla Középeurópa legoptimistább embere volt.

Automata telefonközpont Novisadon

Konferencia a póstaügyi minisztériumban — Uj telefonvonalak építése A novisadi, szubotici és sombori központ kibővítése

Az ország telefonforgalma az utóbbi időben olyan hatalmasan fellendült, hogy a meglévő vonalak egyáltalán nem elégségesek ennek a forgalomnak lebonyolítására. Ezenkívül azonban az egyes városok telefonközpontjai sem tudják elvégezni azt a nagy munkát, amely a megnövekedett forgalommal együtt jár. A póstaügyi minisztérium ezért már régen tervbe vette új telefonvonalak kiépítését és az egyes városok telefonközpontjainak a kibővítését. Eddig a pénzügyi fedezet hiánya mindig megakadályozta ennek a megvalósítását. Most azonban már oly parancsolólag vált szükségessé a telefonforgalom kibővítése, hogy a pénzügyminisztérium nem zárkozhatott el továbbra is a hitel kiutalása elől is most már lehetővé válik úgy az új vonalak kiépítése, mint az egyes központok kibővítése.

A póstaügyi minisztérium konferenciára hívta össze az egyes póstaigazgatóságokat és ezen konferencián elhatározták, hogy a következő új telefonvonalakat fogják kiépíteni: Beograd—Fiume, Beograd—Zagreb, Beograd—Cetinye, Beograd—Sombor—Osijek,

Zagreb—Split, Zagreb—Ljubljana, Sokolje—Bitolj—Ochrid

A konferencián elhatározták, hogy Novisadon ezer telefon állomás részére új automata központot állítsanak fel. A postaigazgatóság ezért 3—4 kilométer hosszú telefon kábele fog lefektetni úgy, hogy 860 új állomást rövidesen be lehet kapcsolni az automata központba. Ha a 860 állomás nem lesz elég, akkor újabb szekrényeket fognak felállítani a központban.

A novisadi póstaigazgatóság a jövő héten pályázatot fog kiírni a kábelmunkálatok elvégzésére.

Miután Subotican a C. B. rendszerű telefon központ nem tudja lebonyolítani a forgalmat, a konferencián elhatározták, hogy a subotici központot kiegészítik bővítéssel. Ugyancsak elhatározták, hogy Somborban C. B. rendszerű központot fognak felállítani.

A konferencián egybegyűltek megállapították, hogy az összes szomszédállamok közül Jugoszlávia telefon szolgálata a legjobb. E tekintetben is vezet azonban a novisadi póstaigazgatóság és ennek elismeréseként kapott 31 tisztviselő királyi kitüntetését.

A Vajdaság telefonösszeköttetése Romániával

A jugoszláv és román póstaügyi minisztériumok közötti megegyezés május 1-től kezdve a Vajdaság is beszélhet Romániával

Jugoszlávia és Románia között igen nagy akadályokba ütközik a telefonforgalom lebonyolítása, miután csak egy vonal van forgalomban, a Beograd—Zajecsar—Turn-Szeverin—Bukarest vonal. A két állam póstaügyi minisztériumainak delegátusai e héten három napos konferenciát tartottak, amelyen a telefonforgalom megjavításának kérdésével foglalkoztak. A konferencián elhatározták, hogy Jugoszlávia és Románia között még két telefonvonalat fognak kiépíteni és forgalomba helyezni.

Az egyik a Beograd—Pancsevo—Beckerek—Kikinda—Zombolya—Temesvár vonal, amelyen május elsején már beszélni is lehet; a második a Beograd—Pancsevo—Versec—Temesvár vonal, amely csak akkor nyílik meg, ha szükség lesz rá és a meglévő két vonal nem lesz elégséges a forgalom lebonyolítására.

A megnyíló vonalon a következő ju-

goszláv városok beszélhetnek Romániával: Beograd, Pancsevo, Beckerek, Kikinda, Vrsac és Novisad; román részről pedig a következő városokból lehet beszélni: Zombolya, Temesvár, Arad, Lugos, Karánsebes, Baile, Herkulesfürdő, Orsova, Turn-Severin, Brassó, Kolozsvár és Nagyvárad.

Az egyes városokkal való beszélgetés ára a következő: Zombolya és Temesvár 250 francia arany frank; Arad, Lugos és Karánsebes 3 fr. a frank; Baile, Herkulesfürdő, Orsova, Turn-Severin 350 fr. a frank; Brassó, Kolozsvár és Nagyvárad 4 fr. a frank, A hívás 150 fr. a frank. Ujságrók és szerkesztőségek éjjel-nappal 50 százalékos kedvezményben részesülnek.

Ha valamely más jugoszláv város is be akar kapcsolódni a romániai telefonforgalomba, akkor forduljon a novisadi póstaigazgatósághoz, amely a lehetőség szerint eleget tesz ennek a kérelemnek.

Washington és Lincoln

fejét két hegycsucsból faragják ki Amerikában

New York. Gutzon Gorglum, a híres amerikai szobrász, akit a georgiai gránithegyen kifaragás alatt álló ezer főnyi hadsereg szoborbizottsága kiélestedett nézeteltérések miatt elcsapott és aki erre összerombolta a modelleket, gigantikus alkotásra kapott megbízást. Ez a megbízás arra szól, hogy South Dakota államban a Black Hills hegység két hatalmas gránitcsúcsát faragja át George Washington és Lincoln Ábrahám fejévé.

Az idea megdöbbentő és képtelenséggel határos. Nem arról van szó, hogy ráfaragjon két hegycsúcsra egy-egy fejet, hanem hogy a Rocky Mountains és az Atlanti Óceán között égnek meredő két legmagasabb hegycsúcsot szoborfejkévé alakítsa át, Gutzon Borglum, olyan szoborfejkévé, amelye-

ket közel száz mérföld távolságból is látni lehet s amelyek mellett elörpül a szifnusz és amelyek a Washington Monument kivételével a világ legnagyobb monumentuma lesznek.

A költségeket még csak nagyon hozzávetőlegesen becsülték fel. Legalább egymillió dollárba teszik és a kiküldött bizottság South Dakota kormányzójának az elnöklété alatt most dolgozik azon a tervetelen, amelynek segítségével elő akarják teremteni ezt az összeget. A munkát megkezdik, mihelyt együtt lesz az első száz-ezer dollár.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzóterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Harc az iskolakerülők ellen

Szigoru intézkedés az iskolakerülés megakadályozására

Az iskolakerülők statisztikája mind nagyobb és nagyobb számokat mutat ki azokról az iskolakötelesekről, akik nem vesznek részt rendszeresen az elemi oktatáson. A hatóságok már hónapok óta kérelmekkel szigorral felülvizsgálják az iskolából kimaradt tanulók távollmaradásának okát és amennyiben megállapítják, hogy a mulasztás a szülők hibájából történik, érzékenyen megbüntetik őket.

A szigorúság azonban ugylátszik nem hozta meg a kíváatos eredményt, vagy pedig a községekben nem kezelték kellő eréllyel az ügyet, nem tudni, mindössze annyi a tény, hogy a közoktatásügyi minisztérium kérelmére, a belügyminisztérium most szigorú rendeletet adott ki, melyben utasította a helyi hatóságokat, hogy a közoktatásügyi hatóságokkal egyetértőleg tegyenek intézkedést az iskolakerülés megszüntetésére.

A rendelet felelőit, hogy rengeteg tanuló huzamosabb ideig nem látogatja az iskolát és így zavarja az elemi iskolák működését, amit feltétlenül meg kell akadályozni. Felhívja azért a községi és városi vezetőségeket, hogy lépjenek érintkezésbe a tanügyi hatóságokkal és beszéljenek meg egy együttes programot, amelynek alapján eljárhatnak a rendszeres iskolakerülők ellen. Minden egyes esetben vonják felelősségre a szülőket és indokolt alkalmakkor alkalmazkák az előirt törvényes rendelkezéseket.

A belügy minisztérium utasítását továbbították az összes községi vezetőségeknek.

A csurogi kommunisták ügyét július 18-án tárgyalja a törvényszék

A csurogi csendőrség még a választások előtt letartóztatta az ottani független munkáspárt hét tagját, akik röpcédulákat osztogattak. A plakátokban támadták a Pasic—Pribicevics kormányt, az Obznanát és a kormány ténykedéseit. Az ügyészség a plakátokban olyan kitételeket talált, amelyekből arra következtetett, hogy tulajdonképpen kommunista plakátok. A letartóztatott kommunisták ellen a novisadi törvényszék vizsgálóbírja ebben az ügyben már befejezte a vizsgálatot és az ügyészség is elkészítette a vádiratot. A bíróság a tárgyalást július hó 18-ára tűzte ki.

Két letartóztatott, Cselovics Zsarkó és Sztjokov Ratko szabadlábra helyezésük ügyében kérvényt adtak be a bírósághoz. Cselovics Zsarkó 10.000, Sztjokov Ratko pedig 25.000 dinár kauciót ajánlott fel, ha szabadlábra helyezik őket. A bíróság azonban visszautasította ezen kérvényt és így mind a két csurogi kommunista letartóztatásba maradt.

A munkásbiztosító új palotája

május elsejére teljesen elkészült

A novisadi munkásbiztosító pénztár új palotája május elsejéig teljesen elkészült. Az épület már kész, mindössze a szobák parkettázása van még hátra, ezzel a munkával is elkészülnek azonban 10—12 napon belül úgy, hogy április 20. után már megkezdhetik az épület berendezését és a hivatalok és orvosi rendelő költözését.

Május elsején a most a Lövdődében elhelyezett orvosi rendelő és a vasember palotában levő központi hivatal az új palotában fog működni.

Szövet és selyem ujdonságokból szükségleteit

ARANICKI S.-nál

szerezheti be a legolcsóbban. Róm. Kath. templom épület

Lozsolók legolcsóbban Klein Oszkárnál az Iparbankkal szemben.

HIREK

A Délbácska husvét szünetében ma délután jelenik meg gazdag és változatos tartalommal. Lapunk főcíme számának ára 2 dinár.

Nagyheti szertartások rendje a plébánia templomban Nagyszombaton a szentmisét fél 7-kor lesz és azonnal kezdődik a füz- és vízszentelés, amelynek végzetével fél 8 órakor lesz a szentmise. **Vasárnap:** fél 7-kor szent mise utána pedig sokas szent beszéd és ételszentelés, fél 9-kor sz. mise, fél 10-kor magyar sz. beszéd utána pedig ünnepélyes sz. mise amely alatt az egyházi énekkar új latin misét énekel. Mise után német sz. beszéd, negyed 12-kor sz. mise.

Istentiszteletek sorrendje a református templomban. Szombat d. e. fél 8 órakor istentisztelet. Husvét vasárnap d. e. háromnegyed 10 órakor ünnepi istentisztelet prédikációval tartja Horváth L. lelkész, „W. H. Doane” Oh hála az Urnak... éneklő Református Egyházi Dalárda, 11 órakor Urvacsoaszítás, d. u. fél 3 órakor istentisztelet. Egyházi beszédet mond Ládi István theologus. Husvét hétfőn d. e. háromnegyed 10 órakor istentisztelet magyar nyelven prédikál Ládi István theologus, d. e. háromnegyed 11 órakor német nyelvű istentisztelet, ünnepi beszédet tart H. Rihner a novivbasi diakonissa otthon lelkésze, d. u. fél 3 órakor istentisztelet tartja Ládi István theologus.

Husvét ültetvényezés. A novisadi Kereskedelmi és Iparkamara felkéri a novisadi kereskedőket, hogy április 12-én, róm. kath. Husvét vasárnapján ültetvényeket egész nap tartsák zárva, április 13-án, Husvét hétfőn pedig délután.

Új póstaigazgató Novisadon. Nikodievics Dragutin novisadi póstaigazgatót ugyanilyen minőségben Sarajevóba helyezték át. Novisadi póstaigazgatóvá pedig Savics Jovan zagrebi póstaigazgatósági felügyelőt nevezték ki.

A tüzoltóparancsnok visszavonta lemondását. Polit György tüzoltóparancsnok és Rassweiler András tüzoltóparancsnok, akik két nap előtt beadták lemondásukat, tegnap Lákics Jovan polgármesterhelyettesrel folytatott tárgyalás után visszavonták lemondásukat.

Husvét hétfőn este 8 órai kezdettel kerül bemutatásra a Sloboda disztermében a „SZEGET SZEGGEL” című bájos meseszövevény, eredeti népeletről merített tárgyú, minden ízében humoros 3 felvonásos népszövevény.

Kényszerkiegyezés. Ifj. Franz József bácsipalánkai kereskedő kényszerkiegyezési kérvényt adott be a novisadi törvényszékhez. Ifj. Franz József aktívái 71.976.50, passzívái pedig 133.913.50 dinárt tesznek ki. Franz 30 százalékot ajánl fel hitelezőinek, amit három részletben, még pedig három havonként fizetne. A hitelezők 1925. május 27-ig jelentkezhetnek, kényszerkiegyezési tárgyalás május 30-án lesz. A törvényszék kényszerkiegyezési eljárást indított a Prva Palanska Pomotyna Zadruha Bacskapalanka ellen. A szövetkezet aktívái 16.360, passzívái pedig 68.044.02 dinárt tesznek ki. A szövetkezet 10.000 dinárt ajánl fel hitelezőinek. A hitelezők követeléseiket május 26-ig adhatják be a novisadi törvényszéknek. Tömeggondnokul dr. Popovics Mira palánkai ügyvédet nevezte ki a bíróság.

Meghalt a sublimátoldatot ivott leány. Murgaski Mica rendőri felügyelet alatt álló leány, aki reménytelen szerelem miatt sublimátoldatot ivott csütörtök délután a Kraljica Marija kávéház illemhelyén, tegnap éjjel meghalt a kórházban.

Tűz. Tegnap délután a Korzó mozi udvarán kigyulladt egy fakerítés, amit a tüzoltóság néhány perc alatt eloltott.

A Vajdaságban nem természetesen több dohányt. A novisadi monopoliigazgatóság körlevelet küldött szét, hogy nem ad többet engedélyt dohánytermesztésre a Vajdaság területén.

Egyházi ének. Az „Egyházi Énekkar” nagyheti és husvét műsora: Nagyszombaton a körmenet után Tresch J. B.: Regina coeli... 4. szől. v. k. Aiblinger K.: Tantum ergo... 4. szől. női kar. Husvétünnepén d. e. 10 órakor az ünnepi nagymise egy új mise a modern egyházi zeneirodalom egyik legszebb gyöngye kerül először előadásra. Ez Griesbacher P. „Stella Maris” c. miséje 4. szől. v. k. zenekísérettel. Az Introitus: Resurrexi... 4. szől. v. k. a capella Stehle J. G. E-től. A Graduale Stehle J. G. E.: Haec dies... a Sequentia: Victimae paschali laudes. 4. sz. v. k. Az Offertorium Tresch J. B. Terra tremuit... 4. sz. v. k. A Communio: Pascha nostrum

Kongregációs hír. A Női Mária Kongregáció szombati föltámadási körmeneten testületileg vesz részt, amiért is kérjük a kongregantákat, hogy d. u. negyed 6 órakor a gárdában megjelenni sziveskedjenek. Előjáróság.

Bizonytalan, hogy mikor kezdik meg újra a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalásokat. Beogradból jelentik: Nemrégiben megirtuk, hogy a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások a jugoszláv delegáció tagjainak nagy elfoglaltsága miatt bizonytalan időre megszakadtak. Perics Ninko a jugoszláv delegáció vezetője, meghatalmazott miniszter közölte a saját képviselői előtt, hogy a kereskedelmi tárgyalások Magyarországgal legközelebb megint megindulnak és ekkor már véglegesítik a megkötött konvenciókat. Az újabb tárgyalások napját a bizottság tagjai közösen fogják megjelölni.

A Katolikus Olvasó és Gazdakör ifjúsága f. hó 13-án, husvét hétfőjén mutatja be Folinusz Aurel: „Szeget Szeggel” című három felvonásos népszövevényét a Sloboda disztermében. Közönségünknek ez alkalommal nem mindennapi színműben lesz része gyönyörködni. A darab jellegzetes, természetes néphumorral fűszerezett mű, meséje népünk életéből kiragadott bájos kép. Az Olvasókör ifju műkedvelőinek minden igyekezete azon van, hogy azon művet, amelyben négy évtizeddel ezelőtt a színművészet tüneményes tehetségei: Blaha Lujza, Rákosi Szidi, Kassai, Tihanyi és Solymossy tűndököltek, sikeres játékkal tegyék felejthetlenné a k. közönségünk számára. Kezdeté este 8 órakor. Belépőjegyek Ábrahám János könyvkereskedésében Péter Király utca 30. kaphatók hétfő déli 12 óráig és este 7 órától a pénztárnál.

A NAK holnap, husvét vasárnapján tartja nagy műsoros táncestélyét. Színre kerül a „Dollár papa”, Gábor Andor nagyhatású 4 felvonásos komédiája, a hírneves színpadírónak eme színpadon szellemes, ötletekben kifogyhatatlan és helyzetkomikumokban gazdag darabja. Az előadás pont nyolc órakor kezdődik, miért is a torlódások elkerülése végett váltsa meg előre jegyét, mely elővetelben kizárólag Nagyfejeő kézimunka üzletében és este 7 órakor a pénztárnál kapható.

Újból megkezdődnek Romániával a határkiigazítási tárgyalások. Beogradból jelentik: Az SHS királyság és a román kormány megbízottai december 30-án a határkiigazítás ügyében konferenciát tartanak Beogradban. A román delegáció vezetője Koncescu meghatalmazott miniszter lesz.

Eljegyzés. Blettere Mariska (Novisad) és Rohrbacher Ferenc (Srpski Militics) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A „Dollár papa” Gábor Andor 4 felvonásos pénzkomédiája holnap, husvét vasárnapján, a Sloboda nagytermében lesz bemutatva Novisad legjobb műkedvelőinek közreműködésével, Nagyfejeő Endre rendezésében. Jegyek elővetelben Nagyfejeő kézimunka üzletében, Jevrejska ul. 9 sz. alatt kaphatók.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy ujonnan épült nagytermemben Husvét vasárnapján és hétfőjén **nagy táncmulatságot** rendezek. A zenét a **Győri-féle** elsőrendű tambura-zenekar szolgáltatja. Szíves pártfogást kér **Drobka Ferencné**, nagyvendégsz. 644-1-2

Piaci árak április 10-én:

Vágómarha fa	—	—
Borju	—	13.—15.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	500.—800.—
Bárány	—	11.—12.—
Vágott hal	—	50.—
Hal	—	28.—30.—
Hal, apró	—	15.—16.—
Hizott lud	—	26.—28.—
Sovány lud párja	—	170.—200.—
Kacsa párja	—	90.—
Pulyka párja	—	180.—210.—
Csirke	—	65.—80.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—40

Befejeződtek a jugoszláv-román kereskedelmi tárgyalások. Beogradból jelentik: Varsóban néhány nap óta permanens ülést tartott az a jugoszláv-román-lengyel bizottság amelyeknek az volt a feladata, hogy a három ország között még mindig függőben lévő kérdések ügyét véglegesen likvidálja. A bizottság a tárgyalások utolsó napján a vasuti kérdéssel foglalkozott és sikerült is minden vitás esetben megegyezésre jutni a tárgyaló feleknek. Az eredményes konferencia után a delegátusok vissza utaztak államaikba, hogy kormányuknak jelentést tegyenek a tárgyalások anyagáról és instrukciókat kapjanak az egyezmény aláírására.

Okvetlen nézze meg a „Dollár papát” husvétvasárnap este a Slobodában. Jegyek elővetelben Nagyfejeő kézimunka üzletében Jevrejska u. 9.

Husvétüni sonkák (prágai), likőrök, teavaj a legolcsóbb napi áron Nemes csemege üzletében szerezhető be. Kralja Alexandra u. 15.

(x) Cukorbeteg részére a legtekintélyesebben berendezett **diétás és diagnosztikus szanatórium** a dr. Jakab-féle Liget-szanatórium (Budapest VI., Nagy János u. 47.) Insulin kezelés. Szabad orvos választás, mérsékelt árak. Napi díj a magán klinikai osztályon 150.000 korona. 569-1

Schwarzlose Parfüm

30 illatban **dekanként 12 dinárért** kapható **HELLER PARFUMERIE** Novisad, Duna-utca 22. 508-4-30

Majláth erdélyi püspök bíboros lesz

Amint értesülünk, a római Szentsek különböző kegyeinek kiválasztottja, akire a pileus cardinalitus, a bíbornoki kalap vár, — Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök lesz, az ifjúság barátja, mint ahogy őt az ifjúság lángelkű és törhetetlen szeretetéért elnevezték s aki igen közelidőben megkapja a pápától a vörös beretumot. Mértékadó egyházi körökben már mint befejezett tényről beszélnek a pápai kegy eme legfőbb megnyilvánulásáról. A legnépszerűbb erdélyi püspök, akinek a bíbornoki méltóságra való kinevezésének híre minden bizonnyal a szorosán vett egyházi körökön kívül is osztatlan örömet fog kelteni, a teológiát a bécsi Pázmány-intézetben végezte s 1887 október 7-én szentelték pappá. Innét kezdve a tehetséges, fiatal, rokonszenves pap karrierje gyorsan lendült előre. 1888 őszén már az esztergomi érseki papnevelő intézet tanulmányi felügyelője, 1895-ben a komáromi plébánián adminisztrátor lett. Kilenc esztendő múltán nevezik ki Lénhárt Ferenc erdélyi püspök mellé segédpüspöknek utodlasi joggal és 1897 június 28-án végleg püspöki jogába lépett. 1905-ben a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot is megkapta. Ha a bíbornoki méltóságra való kinevezéséről a pápai dekrétum megérkezik, Majláth Gusztáv Károly gróf személyében, aki igaz barátja és patrónusa az alárendelt lelkeségnek és az erdélyi katolikus hívőknek, a legméltóbbat és legnemesebbet éri a megtiszteltetés.

Feltámadunk

Élettani kísérletek a megfagyott szervezet életrekelésére

A szív működésének tartós és teljes megszűnését a tudomány halálnak nyilvánítja. S a tudomány megállapítja azt is, hogy ebből a halálból lehetséges a visszatérés.

A kísérletek ezen a téren egyelőre halakon folynak, az Atlantic Biological Stationban, St. Andrewsban, S. W. Britton dr. vezetése alatt. Félsegzők, angolnak és tőkehalak a kísérlet alanyai, amelyekben eredetileg nem is a feltámadást, hanem a hőmérséklet változásának hatásait kezdték tanulmányozni s ekközben szinte csak véletlenül jöttek rá, hogy a már kimúlt kísérleti állat új életre ébredhet.

Az a hőmérséklet, amely mellett a halak jól érzik magukat, 65 fok Fahrenheit szerint, ami megfelel 18,3 Celsius foknak. Ha egy ilyen hőmérsékletű medencébe tesszük a halat, vígan uszkal. Ha a medence vizét fokozatosan lehűtjük, a hal már nem jól érzi magát s mire a víz — 4 foknál megfagy, akkora már a hal is megfagyott. A fagyásnak kétségtelen jele, a teljes megmerevedés, fokozatosan áll be s akkor mondható csak befejezettnek, mikor a kísérleti állat szíve már nemcsak megszűnt mozogni, de maga is megfagyott. Ebben az állapotban hat óra hosszág tartották a megfagyott halakat s ennek az időnek az eltelté után valamennyi kísérleti állat életre kelt, ha a víz hőmérsékletét, nem nagyon gyorsan ismét tizenhét fokra emelték.

Az ellenkező irányban is végeztek kísérleteket a halakon, — a víz melegítésével. Amint a medence vizének hőmérséklete 24 Celsius fok fölé emelkedett, a halak rendkívül nyugtalanokdtek és látszott rajtuk, hogy légszerű nehézséggel küzdenek, de bizonyos idő múlva hozzászoktak az új állapothoz. Ha azonban a vizet tovább melegítették 26,5 Celsius foknál a halak „megfulladtak” s a szívverésük teljesen megszűnt. Ha azonban a halakat hidegebb medencébe tették, vagy ha a medencéjük vizét ismét lehűtötték, 24 Celsius foknál már újra mutatkoztak rajtuk az élet jelei és pár órai „halál” után is újra feltámadtak.

Bár mindezeket a kísérleteket csak halakon végezték, igen valószínű, hogy a már teljesen megmerevedett és tökéletesen megfagyott embernek újra életrekelése, azaz „feltámasztása” elméleti szempontból nincsen kizárva — néhány órán belül a halál bekövetkezése után. A feltámasztás kérdésében persze fontos szempont, hogy életlenül vagy filozófiailag fogjuk-e fel a halált? Filozófiailag a halál a testnek az az állapota, amelyben az életrekelés már nem lehetséges. De filozófiailag: a halál a testnek az az állapota, melyben a test összes szerveinek minden működése huzamosabban, már órák óta szünetel. A filozófiailag halálból persze nincs visszatérés, de a filozófiailag halálból, mint a st. andrewsi hal-kísérletek mutatják bizonyos körülmények között és bizonyos időn belül igenis elképzelhető a „feltámadás”.

Innen-onnan

Testnövesztő szérum bolondgombákból. Polsuszky Erneszt dr. angol biológus olyan oltóanyagot hozott létre, melynek az a sajátossága, hogy meggyorsítja az állatok és növények testi fejlődését. A folyadék beoltása által el lehet érni, hogy a szervezet azt a fejlődést, amit egyébként a sejttápellától a teljes korig években át érhetne el, sokkal rövidebb idő alatt elvégzi. Polsuszky dr. az első kísérleteis az aranyhalak ikráin végezte. Az oltóanyag segítségével a kis ikrából hét óra alatt öt centiméter hosszúságú kis hal lett. Némely növénymag pedig reggelre kikelt és 48 óra múlva már virágot hozott. A feltaláló abból indul ki, hogy a gombák rendkívül gyorsan nőnek, tehát kell bennük lenni valami olyan vegyi anyagnak, mely a gyors növést előidézi. Hosszu kísérletezéssel végre igen különböző mérges gombákból egy bonyolult összetételű kivonatot készített. A feltaláló találmányá-

nak óriási jelentőséget tulajdonát s azt hiszi, hogy az alsóbbrendű állatokra és növényekre gyakorolt hatásával át fogja alakítani az emberiség gazdasági be rendezkedését.

— **Ezer asszony rabszija.** Tien-csinből kábelezik: A kínai banditák egy fölfegyverezett serege kifosztotta Hinesekivan városát. A rablók ezer asszonyt magukkal hurcoltak.

— **A csalán, mint modern bűntetődőszköz.** Ukrajnában, Ruszo-Kri-lovec községben Omelko földmives békésen élt feleségével, Katarinával. Azonban a nyelvés Katarina közügyekkel kezdett foglalkozni, gyűlésezett, politizált, kommunista lett — egyszóval elhanyagolta a házat. A férje ezért megszerítte, mire az öntudatos, szabadságszerető Katarina bagóhitre összeállt a szintén kommunista szomszédokkal: Nikolajcsuk elvtárrsal. A férj panaszt tett a tanácsnál s a tanács feje, Oljancsuk patriarchálisan szolgáltatott neki igazságot. Meghagyta hogy a falu minden felnőtte egy csokor csalánnal jelenjék meg a főtéren, aztán göregábori bölcsességgel elrendelte, hogy a két bűnöst, már mint Katarinát és Nikolajcsukot kapják le. A két szerelmezt aztán menten beresre huzták és a falu népe libasorban elvonulva, végighuzott rajtuk egyet-egyet a vízbemártott csalánkötegekkel, míg ruháik a deres alatt, maguk pedig a deresen fektüdtek.

— **Sok az elválás a magyar fővárosban.** Budapestről jelentik: 1924 augusztus elseje és 1925 március 25-ike között, tehát nem teljesen kilenc hónapon belül, Budapestben 9900 válás következett be. 1920 tavaszán, amikor a kommun-házasságokat likvidálták, akkor sem volt ilyen nagyarányu a válás, mint most. A főok: a rossz gazdasági viszonyok.

— **A kamenicai helyihajó menetrendje.** A Guttman és Frank-cég április 4-én megindítja a „Labud” nevű helyihajóját Novisad—Kamenica közti forgalomban. A hajó Novisadról 5.30, 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 18.30-kor, Kamenicáról pedig 6, 7.15, 9.30, 11.30, 14, 16, 18 és 19 órakor indul. A hajó Novisadon a Zadružna Banka kikötőjénél áll meg, Kamenicán pedig a Riparia előtt.

— **Gépész és fűtővizsga.** A becskerekai gépész és fűtő vizsgáztató bizottság április hó 28-án vizsgát tart a lokomobil gépészek és stabil fűtők részére. A vizsga előtt minden jelentkező köteles a kurzuson résztvenni, amely április hó 23-án kezdődik. E napon minden jelentkezőnek Becskerekben kell lenni. A jelentkezőknek a következő okmányokat kell magukkal hozniok: keresztlevél, erkölcsi bizonyítvány és igazolvány a községi előjáráságtól a gőzgépek mellett eltiltást praxiszról.

— **Könyvujdonság.** Most jelent meg: Léh Jakab, Imádságos- és énekeskönyv német nyelven. (440 ének, kottákkal). Bachinger István könyvkereskedésében (Nyegoseva-ut. 14. a zárdával szemben) kapható.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

KEVESET használt Schunda gyártmányu
6-os számú CIMBALOM 2000.— dinárért
eladó Macák Jánosnál, Kisač, 100.

HIRDETÉSEK

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszonyt eladók
forduljanak bizalommal cégemhez.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) gráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filis
betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal
eladó. Bővebbet a kiadóban.

Olcsó bor.

Karlócai vörösbör literenkint
12.— dinárért
kapható Novisad, Futaki ut 38. alatt.

Uj villában 2 különbejáratu csinosan
butorozott szoba
kiadó. — Cím: Sarajevska ulica 7. sz.

MEGHIVÓ.

A Novisadi Katolikus Olvasó- és Gazdakör

1925. évi április hó 13-án, Husvét hétfőn ujonnan épült nagyterme költségeinek javára a „Sloboda” szálló nagytermében táncal egybekötött

szinielőadást

rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Ez alkalommal színre kerül:

SZEGET SZEGGEL!

Follinus Aurél háromfelvonásos énekes népsziműve.

SZEMÉLYEK:

Virág János bíró — — —	Klaczek Nándor
Örse } gyermekei — — —	Juhász Mariska
Misi } — — —	Szilák Ferencz
Kanalas, gazdag paraszt — — —	Vancsik Ferencz
Trézsi, felesége — — —	Mazány Magda
Fehér Balázs — — —	Svraka János
Hajnal István, harangozó — — —	Juhász Sándor
Csergő Ilus — — —	Mazány Juliska
Hiripi Dini, borbély — — —	Czuczity Szvetozár
A jegyző — — —	Gausz János
A kántor — — —	Schimetich Béla
A kovács — — —	Pénzes István
Kisbíró — — —	Lepár András
Hékás Péter — — —	Garay József
Hékás Pál — — —	Majer János
Julis } parasztlányok — — —	Buzgó Teréz
Panni } — — —	Latyák Mariska
Pista } parasztlegények — — —	Andricsek János
Ferkó } — — —	Mergl Ferencz

Nép. — Történet: Vakaróson.

Kezdeté este 8 órakor.

HELYÁRAK: Páholy 200.— dinár; első hely 40.— dinár; második hely 25.— dinár; harmadik hely 15.— dinár; erkély ülés 1—15. és 106—126. számok 40 dinár; erkélyülés 16—107. számok 30.— dinár; állóhely 10.— dinár

Jegyek elővételben: Ábrahám János ur könyvkereskedésében.

Féláru utazás Budapestre, ugy jugoszláv, mint magyar vasutakon

A budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1925. ápr. 18-tól ápr. 27-ig tart. E kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók.

A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniök. Magyar vízum beszerzése azonban nem szükséges. Kivánatra olcsó lakás biztosítatik. Kinek ily lakásra szüksége van, az küldje be a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazár 1. —

Vásári igazolvány felmutatásával 50% kedvezmény adatik gyors- és személyvonatokon, nemkülönben hajón, olyként, hogy a teljesáru menetjegy felhasználásával a visszautazás a jugoszláv és magyar vasutakon és a DDSG. hajóin ingyen lehetséges. A menetjegy és vásári igazolvány elutazás előtt okvetlenül lebélyegeztetendő az indulóállomáson és megőrzendő.

Vízum nélküli beutazás és utazási díjkedvezmények csak a vásári igazolványok birtokosait illetik 1925. ápr. 13-tól ápr. 30-ig.

Vásárigazolványok (ára 80 dinár) kaphatók lesznek az összes SHS. kereskedelmi és iparkamaráknál, a kereskedelmi testületeknél, továbbá Novisad: Kereskedelmi kamara, Agrár és kereskedelmi bank, Jugoszláv bank, Agrária szövetséget, Central Kreditni Zavod.

Veliki Becskerek: Bánáti kereskedelmi kamara, Takarékpénztár.

Novivrbas: Országos Hitelbank R. T.

Veliki Kikinda: Központi Takarékpénztár, Szerb Bank.

Vesec: Takarékpénztár.

Bela Crkva: Kereskedők és Iparosok Bankja, Takarékpénztár.

Kula: Országos Hitelbank.

Crvenka: „ „

Odžaci: „ „

Horgos: „ „

Batina: „ „

Sombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szerb bank.

Senta: Central Kreditni Zavod.

Belgrádban: Kereskedelmi és iparkamaráknál, utazási irodákban, Jadransko-Podunavsko Banknál, a Jugoslav Banknál, a m. kir. követség utlevélosztályán és a belgrádi m. kir. kereskedelmi megbizottnál (Dr. Szilágyi, Strahinica 43—a. Tel. 20—23.) 496—4—0

Rikkancsokat

felvesz „Adám” hirdetőiroda
Trg Oslobođenje 1. (Régi Krón-féle
ház, emelet, jobboldal, utolsó ajtó.)

Olcsó bor.

Fehér bor literje **Din. 12.—**, vörös
bor literje **Din. 11.—ért** kapható
Novisad, Jovan Aranyieva (Damjanich) u. 19. — **Szatmári Lajos.**
648—1—3

A husvéti ünnepekre

Torta, Fagylalt-

különlegességeket, hideg tálak, diszített halakra rendeléseket elfogadunk.

WAGNER

cukrászat és étterem.

Fűszer szakmabeli

munkabíró intelligens segéd
raktárnoknak

felvétetik. Ajánlatok eddigi működés feltüntetésével „1925” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 647—1

DOLLÁROKAT

takarít meg, ha

varrógép és kerékpár

szükségletét nálam szerzi be. Forduljon bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműves Petrovaradin, Jelasiceva 43.
653 (Fő-utca.) 1—3

A NOVISADI ATHLETIKAI KLUB

1925. évi április 12-én, Husvét vasárnapján este 8 órai kezdettel a Sloboda szálló termében

TÁNCAL EGYBEKÖTÖTT

SZINIÉLOADÁST

rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a Rendező-Bizottság. Színre kerül:

„A DOLLÁR PAPA”

A PÉNZ KOMÉDIÁJA 4 felvonásban

Irta: Gábor Andor

Rendező: Nagyfejeő Endre.

SZEMÉLYEK:

Koltay János, tanár — — —	Kovács Mihály
Koltayné, a felesége — — —	Horváth Böske
Gizi } Koltayék leányai — — —	Klippel Ida
Katós } — — —	Kovács Juczi
Dr. Szekeres Jenő, Gizi jegyese — — —	Paszit Ernő
Hofman Tamás, Koltayék rokona — — —	Diener Gyula
Kercseligethy Albin, főispán — — —	Schall Ignácz
Iván, a fia — — —	Radoszávjevic L.
Bottlik, a Takaréki igazg. Skicsák László	
Brenner, a Szövetkezet ig. Szimic Lali	
Rosenthal, orvos — — —	Feidl József
Csarada, közjegyző — — —	Topay Imre
Szenkár, a közjegyző seg. Árva Szilárd	
Hrabovszky, polgármester Hrabovszky Antal	
Szalavec, rendőrkapitány Dobsinszky Jenő	
Rozál, Koltayék cselédje Herbszt Juliska	
Czili szobalány, az Arany Sas hotelben — — —	Winterfeld Böske
Roth ur, fűszeres — — —	Reichenberg Pál
Pénzbeszedő — — —	Gottwald Rajmund
Fűszeres segéd — — —	Klippel János
Egy hajdu — — —	Luczianovic Hugó
Tanácsnok — — —	
1. pincér — — —	Klippel János
2. pincér — — —	Reichenberg Pál
Csaradáné — — —	Szűcs Manzi
Hrabovszkyné — — —	Szakáll Mariska
Egy tanácsos — — —	

Muzsikuskok, cigányok. Vendégek. Vidéki urak. Hölgyek. — Idő: jelenkor. Sugó: Kluck Ernő.

HELYÁRAK:

Páholy 5 személyre D. 200. I. hely 1—100-ig D. 40. II. hely 100—200-ig D. 30. III. hely 200—300-ig D. 20. Erkély 1—20. és 100—200. D. 40. Erkély ülés 20—100. D. 30.

Jegyek elővételben kizárólag Nagyfejeő Endre kézimunka üzletében kaphatók. — Zenét a NAK zenekara szolgáltatja.